

København 30 maj 2023

Gennemgang af påstande fra Sundhedsudvalgets ekspertmøde 23. maj 2023

Dette notat gennemgår en række af de påstande, som blev fremført under "Ekspertmøde i Sundhedsudvalget om unges brug af nikotinprodukter" den 23. maj 2023.

Under ekspertmødet blev det betvivlet, om røgfri tobaks- og nikotinprodukter er skadesreducerende i forhold til cigaretter.

Imidlertid har uafhængige forskere og myndigheder i udlandet for længst fastslået, at selvom nikotin er vanedannende og ikke risikofrit, er det ikke den primære årsag til rygerelaterede sygdomme.

Evidensen peger på, at der eksisterer en forskel for så vidt angår eksponering for skadelige og potentielt skadelige substanser mellem cigaretter og røgfri produkter såsom opvarmet tobak, e-cigaretter og nikotinposer.

Generelt er der konsensus mellem videnskabsfolk om, at det væsentligste problem i forbindelse med forbrug af tobak og nikotin skyldes de kemikalier, brugeren udsættes for gennem forbrændingen af produkterne. Skifter man fra cigaretter til produkter uden forbrænding af tobak, vil det stadig indebære sundhedsrisici – men på et markant lavere niveau sammenlignet med fortsat rygning.

Dette notat sigter mod at afklare de misforståelser som forekom ved ekspertmødet. Først citeres de relevante udsagn. Dernæst kommenteres de. Og sluttelig henvises til dokumentation, der modsiger den pågældende påstand.

Påstand om, at smag ikke har betydning i forbindelse med at stoppe rygning

- **"Med hensyn til at fjerne smag – mentolsmag for eksempel i opvarmet tobak – det er et industriargument, at, hvis man fjerner det, så vil rygerne ikke bruge det."**

Med forbuddet mod at sælge opvarmede tobaksvarer med karakteristiske smagsvarianter er disse produkter nu de facto ligestillet med de langt mere skadelige cigaretter samt rulletobak. Idet visse smagsstoffer spiller en væsentlig rolle for rygere, når de skifter, har forbud den effekt, at det reducerer incitamenterne til at skifte fra cigaretter til produkter med reduceret udledning, og det kan få eks-rygere til at vende tilbage til cigaretter.

Sammenlignet med cigaretter leverer røgfrie produkter nikotin på en anden måde, og de giver en anden brugeroplevelse. Røgfri produkter kræver en ændring af ritualer og har andre sensoriske egenskaber, da der ikke brændes tobak. Disse faktorer kan skabe barrierer, når man skifter fra cigaretter til sådanne

produkter. Smagsstoffer kan hjælpe rygere med at overvinde barriererne ved at skifte til mindre skadelige alternativer end cigaretter.

Dette betyder ikke nødvendigvis, at alle smage skal være tilladt. Det giver mening at forbyde smage, der har en særlig appel til børn og unge f.eks. smag af slik. Den regulatoriske ramme skal veje hensyn op mod hinanden. F.eks. anerkender nogle lande, såsom Canada, også problemet med ungdomsvaping samtidig med, at de forsøger at balancere det mod voksne rygeres ret til adgang til e-cigaretter. I 2021 udsendte Canadas sundhedsministerium et forslag, som "(...) would restrict the flavour options in vaping products in Canada to tobacco and mint/menthol. This will help make vaping less attractive to youth, while giving alternatives to adults who smoke and wish to transition, or have already transitioned to vaping."

(<https://www.canada.ca/en/health-canada/news/2021/06/health-canada-announces-new-restrictions-to-prevent-youth-vaping.html>)

Dokumentation:

- "The actual and anticipated effects of restrictions on flavoured electronic nicotine delivery systems: a scoping review" (BMC Public Health, 2022) - <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36402989/>

Konklusionen var bl.a.: "Studies of hypothetical restrictions suggest decreased ENDS use, increased cigarette use, and increased use of illicit markets."

- "A Difference-in-Differences Analysis of Youth Smoking and a Ban on Sales of Flavored Tobacco Products in San Francisco, California" (JAMA 2021)
<https://jamanetwork.com/journals/jamapediatrics/fullarticle/2780248>

Konklusionen var bl.a.: "This raises potential concerns that reducing access to flavored electronic nicotine delivery systems may motivate youths who would otherwise vape to substitute smoking."

Påstand om, at røgfri tobaks- og nikotinprodukter ikke fører til rygestop

- **"Det er værd at lægge mærke til, at der er ikke nogen af de her produkter, der er godkendt som rygestopmidler. Det er fordi, at der ikke er en ordentlig effekt af dem som rygestopmidler. Der er enkelte, så studier, en lille håndfuld studier, der viser, at e-cigaretter i en klinisk setting på et hospital måske kan bruge som rygestopmiddel, men ude i befolkningen, sådan som folk bruger dem, der har de ingen effekt. Det er ikke rygestopmidler. Det sælges og promoveres som rygestopmidler. Men industrien vil ikke kunne leve af det, hvis det kun blev brug af ganske få rygere."**

Et Cochrane-review undersøgte e-cigaretter og rygestop i 2022. Dette review omfattede 78 undersøgelser med over 22.000 deltagere. Dette er ikke "en lille håndfuld studier".

(https://www.cochrane.org/CD010216/TOBACCO_can-electronic-cigarettes-help-people-stop-smoking-and-do-they-have-any-unwanted-effects-when-used)

Cochrane-reviewet konkluderede, at der er høj grad af sikkerhed for, at rygere er mere tilbøjelige til at holde op med at ryge ved at bruge e-cigaretter med nikotin, end ved at bruge nikotinerstatningsterapi. E-cigaretter med nikotin kan hjælpe flere mennesker til at holde op med at ryge end "ingen støtte" eller "adfærdsmæssig støtte" alene.

I Storbritannien anbefaler sundhedsmyndighederne – dvs. Office for Health Improvement & Disparities (tidl. Public Health England) – at e-cigaretter bliver brugt som en måde at stoppe cigaretrykning. Rygere køber generelt deres produkter som forbrugsgoder i detailhandlen.

Office for Health Improvement & Disparities henviser bl.a. til evalueringer udarbejdet af forskere fra King's College (<https://www.gov.uk/government/publications/nicotine-vaping-in-england-2022-evidence-update/nicotine-vaping-in-england-2022-evidence-update-summary#chapter-1-introduction>)

Konklusionerne er bl.a., at:

- "in the short and medium term, vaping poses a small fraction of the risks of smoking".
- "better-run studies assessing short and medium term risks, found no major causes of concern associated with vaping"
- "in stop smoking services in 2020 to 2021, quit attempts involving a vaping product were associated with the highest success rates (64.9 pct. compared with 58.6 pct. for attempts not involving a vaping product)"
- "Based on the reviewed evidence, we believe that the 'at least 95% less harmful' estimate remains broadly accurate, at least over short term and medium-term periods."

I Storbritannien har NICE (National Institute for Health and Care Excellence) i 2022 udsendt nye forslag til guidelines for rygestop. NICE fastslår, at e-cigaretter bør være en del af sundhedsprofessionelles samtaler med rygere – på lige fod med medicinske alternativer. NICE skriver:

- "The evidence shows that nicotine-containing e-cigarettes can help people to stop smoking and are similarly effective to other cessation options such as a combination of short- and long-acting nicotine replacement therapy (NRT). The expert committee agreed that people should be able to use e-cigarettes as one of several options to support smoking cessation, if they so choose". (...) "The draft recommendations state that people should be advised on where to find information on nicotine-containing e-cigarettes, that e-cigarettes are substantially less harmful than smoking, but that the long-term health effects of e-cigarettes are still uncertain. People should also be advised on how to use e-cigarettes correctly and be informed that they should stop smoking completely if they decide to start using nicotine-containing e-cigarettes."
(<https://www.nice.org.uk/news/article/nice-and-phe-publish-comprehensive-draft-guideline-to-tackle-the-health-burden-of-smoking>)

I Sverige spiller mindre skadelige røgfri alternativer en stærk rolle i skadesreduktion. I Sverige er brugen af snus udbredt, og Eurobarometer-data viser, at rygeprævalensen var 7 pct. i 2020, den laveste i EU. (<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2240>)

Nyere nationale svenske data tyder på, at forekomsten af daglig rygning siden er faldet til 5,8 pct. i 2022 (http://fohm-app.folkhalsomyndigheten.se/Folkhalsodata/pxweb/sv/A_Folkhalsodata/A_Folkhalsodata_A_Mo8_6_Levanor_01Begrans_06.01tobakdag/tobakdagaald.px/).

Blandt svenske mænd, hvor tobaksforbruget overvejende forekommer i form af snus, er risikoen for at dø af lungekræft lavere end i noget andet europæisk land (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Cancer_statistics_-_specific_cancers%22_%5Clung_cancer).

Selvom brugen af snus ikke er risikofri, har forskningsresultater vist, at sundhedsrisici er væsentligt lavere ved brug af snus sammenlignet med rygning.

Påstand om den entydig gavnlige virkning af stram regulering

- **"Faktisk når man ser på tobaksområdet. så har vi viden om, at de lande, der har meget regulering, og meget stram regulering, er der meget færre der ryger. Så i hvert fald stram regulering har en meget kraftig effekt. Det er der ingen tvivl om."**

Ved at sammenligne nabolande med henholdsvis stram/mindre stram regulering, bliver det tydeligt, at reguleringens stramhed ikke er det eneste (eller mest relevante) kriterium for, om rygeprævalensen er højere eller lavere. Tilgængeligheden af røgfri alternativer – og viden om dem – synes også at være et relevant kriterium.

Reguleringen af tobak og nikotin er således lempeligere i Sverige end i Danmark. Det gælder både afgiftsniveauer samt diverse restriktioner på synlighed og indpakning. Alligevel er den daglige rygeprævalens i Sverige markant lavere end i Danmark – 6 pct. mod 13 pct. I Sverige er røgfri tobaks- og nikotinprodukter mere udbredte end i Danmark, især orale røgfri produkter. Dertil kommer, at offentligheden har adgang til viden om, at røgfri produkter er mindre belastende end cigaretter. (<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/andts/utveckling-inom-andts-anvandning-och-ohalsa/anvandning/anvandning-av-tobaks-och-nikotinprodukter/vuxnas-bruk-av-tobaks--och-nikotinprodukter/>)

Reguleringen af tobak og nikotin er særdeles stram i såvel Australien som New Zealand, med høje afgifter og betydelige restriktioner på synlighed af produkterne. I modsætning til i Australien tillader New Zealand e-cigaretter og opvarmet tobak – og myndighederne betragter produkterne som mindre skadelige alternativer til rygning, for så vidt angår de voksne rygere, der ellers ville fortsætte med at ryge. Og i New Zealand har reduktionen i rygeprævalensen været markant større de seneste år end i Australien.

I New Zealand tog faldet i rygeprævalensen fart, efter at rygere begyndte at skifte til vaping i 2016, men det accelererede yderligere efter 2018, hvor regeringen offentligt godkendte skadesreduktion. I de 5 år fra 2011/12 til 2016/17 faldt forekomsten af daglig rygning med 2,3 procentpoint fra 16,4 % til 14,1 %. I de 5 år fra 2016/17 til 2021/22 var reduktionen 6,1 procentpoint, fra 14,1% til 8 pct..

Sundhedsministeriet i New Zealand har udtalt: "The Ministry of Health considers vaping products have the potential to make a contribution to the Smokefree 2025 goal and could disrupt the significant inequities that are present".

I dag har New Zealand en lavere andel af daglige rygere end end i Australien (8 pct. mod 10 pct). Offentligheden i New Zealand har adgang til viden om, at røgfri produkter er mindre belastende end cigaretter. (<https://www.abs.gov.au/articles/insights-australian-smokers-2021-22>)

Påstande om manglende evidens for skadesreduktion – f.eks. ved brug af røgfri produkter i Sverige, Storbritannien og New Zealand

- "De her produkter som e-cigaretter, opvarmet tobak, nikotinposer bliver jo markedsført af industrien som skadesreducerende produkter som er beregnet til den ældre ryger, der ikke kan eller vil holde op med at ryge. Vi har faktisk ikke evidens for, at der sker en skadesreduktion. Vi har heller ikke evidens for, at det skulle være gode produkter til rygestop. Rygerne de køber dem for at prøve at holde op med at ryge, men de svaner deres smøger, og så begynder de at ryge igen. Og der er langt flere, der ender op med et dobbeltbrug, end der holder op med at ryge.
- "Der er ingen evidens for, at der er skadesreduktion"

Myndighedernes synspunkter

Det fremgår af Sundhedsstyrelsens egen rapport fra 2022 "Tobaksindsatser og –prævalenser i England, Frankrig, Holland, Norge og Sverige siden 2010", at vore nabolandes myndigheder accepterer, at der er forskel i tobaks- og nikotinprodukters skadevirkninger:

- "Generelt vurderes e-cigaretter, opvarmet tobak og nikotinposer til at være mindre skadeligt sammenlignet med cigaretter. Det gælder på tværs af alle fem lande med undtagelse af Holland, hvor alle tobaksprodukter opfattes som værende lige så skadelige som cigaretter. I Sverige og Norge opfattes de fleste tobaksprodukter som værende mindre skadelige end cigaretter"
<https://sst.dk/-/media/Udgivelser/2022/Nikotinprodukter/Tobaksindsatser-og-prvalenser-Udviklingen-i-England-Frankrig-Holland-Norge-og-Sverige-siden-2010.ashx>

I Storbritannien har Office for Health Improvement & Disparities (tidl. Public Health England) offentliggjort følgende studie udarbejdet af forskere fra King's College.

(<https://www.gov.uk/government/publications/nicotine-vaping-in-england-2022-evidence-update/nicotine-vaping-in-england-2022-evidence-update-summary#chapter-1-introduction>)

Konklusionerne er bl.a. at:

- "in the short and medium term, vaping poses a small fraction of the risks of smoking".
- "better-run studies assessing short and medium term risks, found no major causes of concern associated with vaping"
- "in stop smoking services in 2020 to 2021, quit attempts involving a vaping product were associated with the highest success rates (64.9% compared with 58.6% for attempts not involving a vaping product)"
- "Based on the reviewed evidence, we believe that the 'at least 95% less harmful' estimate remains broadly accurate, at least over short term and medium term periods."

I New Zealand anbefaler sundhedsmyndighederne direkte voksne rygere at skifte til vaping. Det sker f.eks. gennem hjemmesiden "Vaping Facts" (<https://vapingfacts.health.nz/>).

De amerikanske sundhedsmyndigheder (Food and Drug Administration) har i 2019 udstedt en MRTP-beslutning (Modified Risk Tobacco Product) med hensyn til otte røgfri snus-tobaksprodukter markedsført af Swedish Match USA under mærket "General" og konkluderede, at "helt skift fra cigaretter til disse godkendte produkter sænker visse sundhedsrisici". FDA godkendte markedsføringen af disse produkter med erklæringen: "Brug af General Snus i stedet for cigaretter giver dig en lavere risiko for mundkræft, hjertesygdomme, lungekræft, slagtilfælde, emfysem og kronisk bronkitis." (<https://www.fda.gov/news-events/press-announcements/fda-grants-first-ever-modified-risk-orders-eight-smokeless-tobacco-products>).

FDA har også autoriseret salget af e-cigaretter med henvisning til, at brugerne blev udsat for færre skadelige og potentielt skadelige bestanddele (HPHC'er) fra aerosoler sammenlignet med brugere af forbrændte cigaretter. FDA konkluderede også, at:

- "Additionally, the FDA considered the risks and benefits to the population as a whole, including users and non-users of tobacco products, and importantly, youth. This included review of available data on the likelihood of use of the product by young people. For these products, the FDA determined that the potential benefit to smokers who switch completely or significantly reduce their cigarette use, would outweigh the risk to youth, provided the applicant follows post-marketing requirements aimed at reducing youth exposure and access to the products."

<https://www.fda.gov/news-events/press-announcements/fda-permits-marketing-e-cigarette-products-marking-first-authorization-its-kind-agency>

Food and Drug Administration autoriserede desuden i 2020 markedsføringen af det opvarmede tobaksprodukt IQOS og tre HeatSticks-varianter som Modified Risk Tobacco Product (MRTP) med en erklæring om reduceret eksponering (<https://www.fda.gov/news-events/press-announcements/fda-authorizes-marketing-iqos-tobacco-heating-system-reduced-exposure-information>). I 2022 autoriserede FDA markedsføringen af en anden IQOS-variant med en erklæring om reduceret eksponering (<https://www.fda.gov/tobacco-products/ctp-newsroom/fda-authorizes-reduced-exposure-claim-iqos-3-system-holder-and-charger>).

FDA godkendte kommunikationen af følgende oplysninger til forbrugere med hensyn til IQOS-systemet:

- "TILGÆNGELIG EVIDENS INDTIL VIDERE:
 - IQOS systemet varmer tobak, men brænder det ikke.
 - Dette reducerer signifikant udviklingen af skadelige og potentielt skadelige kemikalier.
 - Videnskabelige studier har vist at et fuldstændigt skifte fra konventionelle cigaretter til IQOS systemet signifikant reducerer kroppens belastning fra skadelige eller potentielt skadelige kemikalier."

FDA konkluderede endvidere, at "tilgængelige videnskabelige beviser underbygger, at udstedelsen af en erklæring om eksponeringsændringer for IQOS ville være passende til at fremme folkesundheden og

forventes at gavne befolkningens sundhed som helhed under hensyntagen til både brugere af tobaksprodukter og personer, der i øjeblikket ikke bruger tobaksvarer.”

I januar 2023 godkendte FDA markedsføringen af tre nye varianter af HeatSticks (supplerende præmarket-tobaksprodukter), og konkluderede blandt andet: “Baseret på FDAs gennemgang af de yderligere PMTAs, har styrelsen afgjort, at markedsføringen af disse produkter skal autoriseres bl.a. fordi nettoeffekten af produkterne i forhold til voksne rygere er større end risikoen for unge.” (<https://www.fda.gov/tobacco-products/ctp-newsroom/fda-authorizes-three-new-heated-tobacco-products>)

Studier af røgfri tobaks- og nikotinprodukter

Det videnskabelige tidsskrift Nature har f.eks. offentliggjort følgende studie, som handler om rygere, der skifter fra cigaretter til opvarmet tobak: <https://www.nature.com/articles/s41598-022-22997-1>

Ifølge studiet ser det ud til, at overgang fra cigaretter til opvarmede tobaksprodukter giver effekter, der minder om at holde op med at ryge.

Studiet konkluderer bl.a.:

- “In conclusion, the results obtained in the present study indicate that switching to four in-market heated tobacco products (IT2.0a, DT2.2a, THP, and THS) was associated with significant reductions in exposure to most of the selected HPHCs relative to smoking continuation in Japanese smokers. Significantly, the magnitude of the reduction in exposure to most of the selected HPHCs observed in the heated tobacco product groups was close to that observed in the SS group.” (SS – stopped smoking)

Med hensyn til e-cigaretter konkluderede britiske videnskabsfolk fra University of Oxford i 2022, at e-cigaretter ikke brænder tobak; og som sådan udsætter de ikke brugerne for den samme komplekse blanding af kemikalier, som forårsager sygdomme hos mennesker, der ryger konventionelle cigaretter. Dr Nicola Lindson udtalte i den forbindelse:

- “E-cigarettes are not risk free, and shouldn’t be used by people who don’t smoke or aren’t at risk of smoking. However, evidence shows that nicotine e-cigarettes carry only a small fraction of the risk of smoking. In our review, we did not find evidence of substantial harms caused by nicotine containing electronic cigarettes when used to quit smoking. However, due to the small number of studies and lack of data on long-term nicotine-containing electronic cigarette usage – usage over more than two years – questions remain about long-term effects.” (<https://www.cochrane.org/news/latest-cochrane-review-finds-high-certainty-evidence-nicotine-e-cigarettes-are-more-effective>)

Førende amerikanske forskere konkluderede i 2021 i American Journal of Public Health, at:

- “Because evidence indicates that e-cigarette use can increase the odds of quitting smoking, many scientists, including this essay’s authors, encourage the health community, media, and policymakers to more carefully weigh vaping’s potential to reduce adult smoking-attributable mortality.” (<https://ajph.aphapublications.org/doi/full/10.2105/AJPH.2021.306416>)

Påstand om, at lav forekomst af lungekræft i Sverige ikke skyldes brug af røgfri produkter

- ”Industrien fremhæver ofte Sverige som et sted, hvor man – årsagen til at Sverige har så lav lungekræfttilfælde er fordi at svenskerne har brugt snus – så der er få rygere. For det første var der en lav andel af lungekræft i Sverige allerede for 50 år siden. Men hvis man ser på andelen af kvinder og mænd, der er holdt op med at ryge, så har de fulgtes meget fint ad. Det er rigtigt, at mændene har brugt snus, men det har kvinderne slet ikke. Og inden for de seneste år har vi set i Sverige, at mændenes snusforbrug også er begyndt at falde, men de holder stadigvæk op med at ryge. De unge mennesker er begyndt at bruge flere nikotinprodukter på det seneste – nikotinposer – og der har man set faktisk en lille svag stigning i deres rygning det seneste år. Så jeg mener ikke man har noget belæg for skadesreduktion på befolkningsniveau, heller ikke hvis man ser i England hvor de har anbefalet e-cigaretter”

Forekomsten af lungekræft skyldes primært rygning. Hvis befolkningen ryger mindre end i andre lande, vil man forvente at færre tilfælde af lungekræft over tid.

At udvikle lungekræft tager normalt flere årtier. Det lave antal af lungekræfttilfælde i Sverige for 50 år siden (i 1973) afspejler således niveauet af rygning i flere årtier før, en periode hvor en relativt stor del af svenske mænd i starten brugte snus i stedet for cigaretter.

I løbet af 60'erne faldt snusbrugen markant, men i kraft af tidligere snusbrug (og dermed færre rygere) nåede Sverige aldrig den samme høje procentdel af befolkningen, der røg som mange andre lande i Europa.

Da rygningens negative helbredseffekter blev mere almindeligt anerkendt i slutningen af 1960'erne, begyndte brugen af snus igen at stige i Sverige, og i kombination med traditionelle tobaksforebyggende foranstaltninger faldt rygningen igen. Snus har derfor været en faktor, der har medvirket til, at Sverige har haft en lavere andel af rygere – også da dette var højest – og dermed færre kræfttilfælde end andre lande i Europa. Dette fremgår bl.a. af en publikation fra American Council on Science and Health.

(<https://www.acsh.org/news/2004/05/12/swedish-tobacco-use-smoking-smokeless-and-history>)

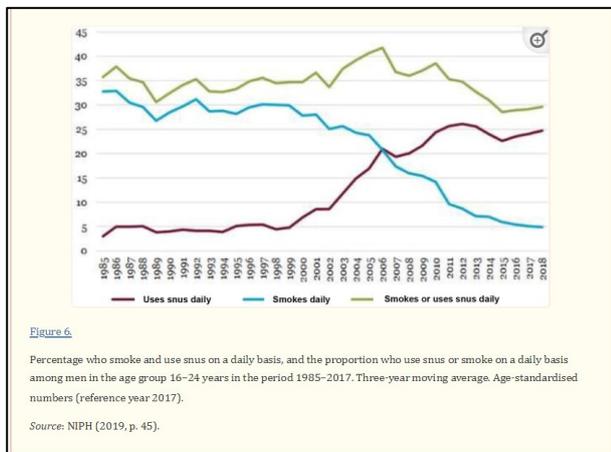
Det er således forkert, at brugen af snus er faldet i Sverige over de seneste årtier. Snusforbruget er stort set det samme som i 2006 og har haft en lille stigning de seneste år. Det samlede nikotinforbrug i Sverige er dog faldende - drevet af mindre rygning.

Det fremgår af publikationen ”Vuxnas bruk av tobaks- och nikotinprodukter — Folkhälsomyndigheten”, se bl.a. tabel 5 (<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/andts/utveckling-inom-andts-anvandning-och-ohalsa/anvandning/anvandning-av-tobaks-och-nikotinprodukter/vuxnas-bruk-av-tobaks--och-nikotinprodukter/>)

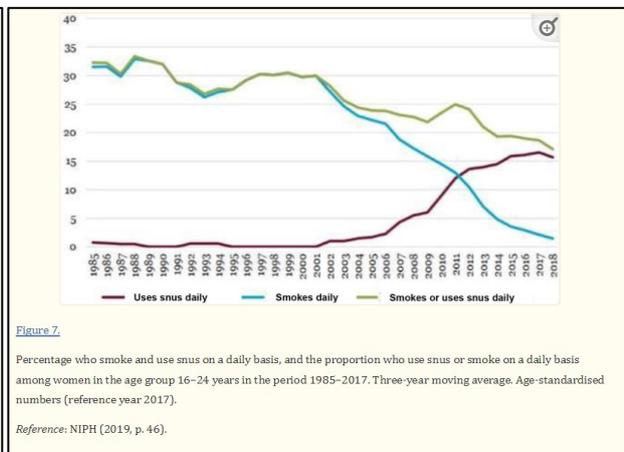
I de fleste lande er rygeprævalensen langt højere blandt mænd end kvinder. I mange år var Sverige et af få lande, hvor mænds rygeprævalens var lavere end kvinders. Faldet i mænds rygning er forbundet med indførelsen af tobakskontrolforanstaltninger samt øget snusbrug. Svenske kvinder har i mindre grad brugt snus, men har også oplevet et fald i rygning på grund af traditionelle tobakskontrolforanstaltninger. I de senere år er brugen af røgfri nikotinprodukter steget blandt kvinder, og rygeprævalensen er nu lige lav blandt mænd og kvinder.

For at forstå, hvordan alternative røgfri tobaks- og nikotinprodukter kan påvirke rygning, er også interessant at studere, hvad der skete med rygning i Norge i starten af det 21. århundrede. Rygning i Norge blandt både mænd og kvinder er faldet kraftigt siden slutningen af 90'erne, og denne tendens falder tidsmæssigt sammen med en stigning i brugen af snus i begge grupper. Selvom denne tidsmæssige sammenhæng ikke beviser årsagssammenhæng, giver den indikationer på, at befolkningstendensen for snusbrug er en vej væk fra rygning, og at snusbrug på befolkningsniveau korrelerer dårligt med potentialet for øget rygning.

Rygning og brug af snus – norske mænd

Rygning og brug af snus – norske kvinder

“A conceptual framework for assessing the public health effects from snus and novel non-combustible nicotine products”, Lund og Vedøy, 2021

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/35309855/>